

תלמודו בידו

דף טו עמוד א

א לרבן גמליאל שאתרוג מתעשר לפי שנת לקיטתו, מתי ראש השנה שלו ?

ב האם אתרוג נידון לענין שביעית אחר החנטה או אחר הלקיטה ?

ג לאבטולמוס, אתרוג שחנט בששית ונלקט בשביעית, האם הוא חייב במעשר ומדוע ?

ד לר' שמעון, אתרוג שחנט בשביעית ונלקט בשמינית, מה דינו לענין ביעור ?

א ט"ו בשבט, ככל האילנות. ואפילו בשנה מעוברת ולא בט"ו באדר ראשון]. ליקט אתרוג בערב ט"ו בשבט, וחזר וליקט בט"ו בשבט, אין תורמים ומעשרים מזה על זה. לפי שאין תורמים מן החדש על הישן, ולא מן הישן על החדש.

ב אבטולמוס: אחר החנטה. לכן אתרוג שחנט בששית ונלקט בשביעית, פטור מן הביעור [כשכלה אותו מין מן השדה]. אך אם חנט בשביעית ונלקט בשמינית, חייב בביעור.

רבתינו באושא: אחר הלקיטה. לפיכך אם חנט בששית ונלקט בשביעית חייב בביעור. ואם חנט בשביעית ונלקט בשמינית, פטור מן הביעור.

ג רבה: פטור. היות וכל השדות שסביבו מופקרים בשביעית, ואתרוג זה אינו נשמר בו לבדו אלא הכל ממששים בו, ממילא הוא כהפקר לרבים. רב המנונא: חייב. כיון שהמשמוש בו הוא גזל, ואין הפקר כזה פוטר מן המעשר.

ד הדין: פטור מן הביעור. ואף שסובר שבאתרוג הולכים אחר החנטה, אין לך דבר החייב בביעור אלא אם כן חנט ונלקט בשביעית.

הטעם: הפסוק "לבהמתך ולחיה אשר בארצך" ממנו למדים דין ביעור, נאמר בשביעית לפיכך אין חובת ביעור בשמינית.

הלימוד לזכות שלמה נפתלי בן דבורה לזיווג הגון